

Аналіз творів Г.
Сковороди "Вхідні двері
до християнської
доброти", "Кільце",
"Дружня розмова про
душевний світ".

Підготувала:
Студентка групи ПО 46
Турчин Марія

Григорій Сковорода (1722 – 1794)

видатний український
просвітитель-
гуманіст, філософ,
поет і педагог.

«Вхідні двері до християнської доброти»

- ▶ Написана у 1766 році для молодого шляхетства Харківської губернії, а оновлена в 1780 році
- ▶ Складається із Переддвер'я та десяти глав.

Переддвер'я

- ▶ «Подяка блаженному Богові за те, що потрібне зробив нетрудним, а трудне – непотрібним»
- ▶ «Не шукай щастя за морем, не проси його в людини, не мандруй по планетах, не волочися по палацах, не плазуй по земній кулі, не вештайся по Єрусалимах... Золотом можеш купити село, річ трудну, як і потрібну, а щастя як необхідна необхідність задарма всюди й завжди дарується».
- ▶ «Ніколи б не розлучилося з тобою те , що б було необхідне».
- ▶ «Численні тілесні потреби очікують тебе, та не в них щастя, бо серцю твоєму потрібне лиш одне, і там Бог і щастя, воно недалеко. Близько. У серці і в душі твоїй».

Автор глибоко осмислює сутність людського буття, дає пояснення терміну «Щастя». Закликає нас задуматися - що ж є справжнім людським щастям.

Глава 1-ша: ПРО БОГА

- ▶ Весь світ складається з двох натур: одна – видима, інша – невидима.
- ▶ Ця невидима натура, або Бог, усі створіння пронизує й утримує; всюди завжди був, є і буде. Наприклад, тіло людське видиме, але розум, що пронизує й утримує його, невидимий

Розповідь про фактичний поділ світу на видиму і невидиму натуру. Бог пронизує кожну живу, матеріальні річ. Автор пояснює сутність функціонування всього світу, хоче донести до нас просту річ - усім керує Бог.

Глава 2-га: ПРО ВСЕЛЕНСЬКУ ВІРУ

- ▶ Проте всі віки й народи завжди однаково вірили в те, що є якась таємнича сила, яка по всьому розлита й усім володіє.

Автор ще раз згадує людям про те, що ними керує якась загадкова сила, що у своєму існуванні ми повинні завжди пам'ятати про це.

Глава 3-тя: ПРО ВСЕЗАГАЛЬНЕ ПІКЛУВАННЯ

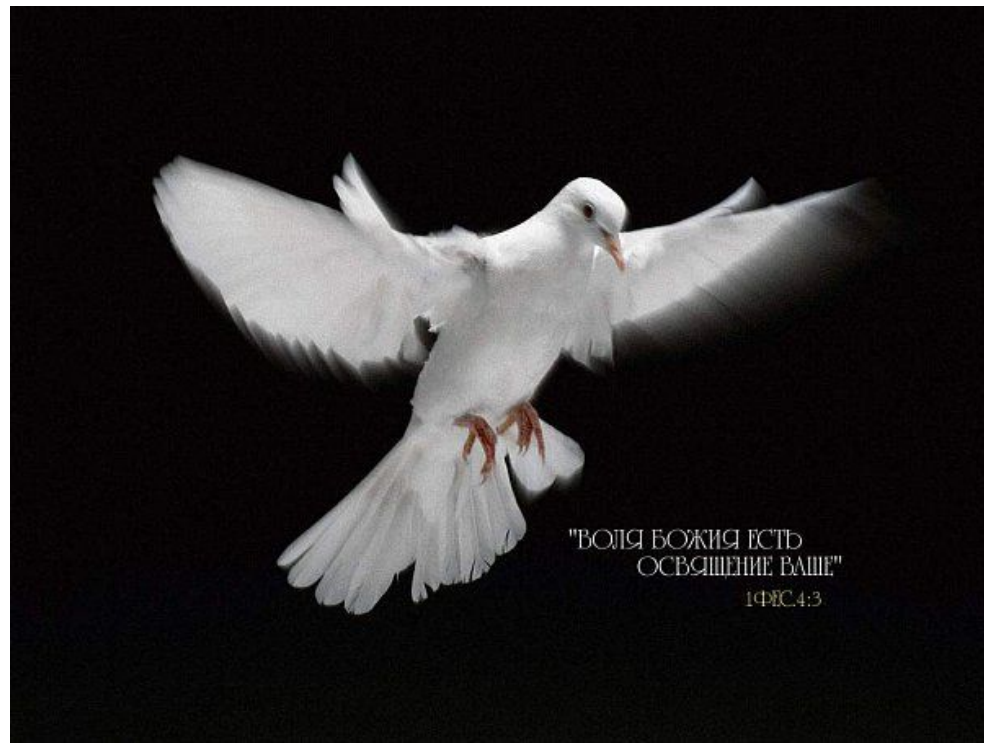
- ▶ Оця-то найблаженніша натура, або дух, підтримує в русі весь світ, наче механікова хитрість механізм годинника на вежі, і, за прикладом отця-опікуна, сама є буттям будь-якого творіння.

Автор описує те, що над всім нашим існуванням стоїть Бог, він піклується про нас, тримаючи нас за руку від народження до останнього подиху.

Глава 4-та: ПРО ПІКЛУВАННЯ, ОСОБЛИВЕ ДЛЯ ЛЮДИНИ

- ▶ Автор розповідає про піклування Боже, про те, що Він слідкує за кожним нашим кроком, за кожним нашим відчуття і думкою. Господь говорить до нас через

Глава 5-та: ПРО ДЕСЯТИСЛІВ'Я

Глава 6-та: ПРО ІСТИННУ ВІРУ

У главі «Про десятислов'я» автор розтлумачує кожну Заповідь Божу для того, щоби краще її осмислити та зрозуміти.

У главі «Про істинну віру» мислитель розповідає про три стежки, якими потрібно пройти щоби отримати ласку і милосердя Боже.

- ▶ «Якщо б людина могла швидко зрозуміти безцінну вартість цієї великої Божої ради, то могла б її враз прийняти й любити».
- ▶ «Та оскільки цьому заважає тілесне, грубе міркування, то для цього їй потрібна віра».

▶ Глава 7-ма: БЛАГОЧЕСТЯ Й ЦЕРЕМОНІЯ

Вся любов людини до Бога, все виконання законів Десятислов'я є божественною церемонією

▶ Глава 8-ма: ЗАКОН БОЖИЙ І ПЕРЕКАЗ – РІЗНЕ

Закон Божий існує вічно, а людські перекази не скрізь і не завжди.

Закон Божий є райське дерево, а переказ – тінь. Закон Божий є плід життя, а переказ – листя. Закон Божий є боже серце в людині, а переказ є листок смокви, що часто прикриває єхидну. Двері храму божого є Закон Божий, а переказ є прибудований до храму притвор.

▶ Глава 9-та: ПРО ПРИСТРАСТІ, АБО ГРІХИ

У людини є сім'я таких небезпечних гріхів: ненависть, злопам'ятність, гордість, лестощі, ненаситність, нудьга, туга, сум та інший невсипущий у душі черв'як.

Глава 10-та: ПРО ЛЮБОВ, АБО ЧИСТОСЕРДЯ

- ▶ Плоди чистосердя: доброзичливість, незлобивість, прихильність, покірливість, благонадійність, безтурботність, насолода.
- ▶ Хто має таку душу, на ньому мир, і милість, і вічна веселість над головою цього істинного християнина!

«Дружня розмова про душевний світ»

Автор доходить висновку, що щастя людини—в ній самій, у тому, щоб упізнати свій власний внутрішній світ, здружитися з собою, бути добрим до всіх, любити людей.

- ▶ Примусьте людину робити те, до чого несхильна її природа, — і ця людина буде нещаслива. Багато хто з людей, потоптавши природу, вибирає для себе ремесло або модне, або прибуткове, але цим вони тільки ошукують себе. Бо душу звеселяє лише споріднена праця. Коли від людини відібрати її — тоді їй смертельна мука. Ця мука позбавляє людину здоров'я, забирає бадьорість. Людина не знаходить собі місця, втрачає спокій. Для неї там лише добро, де її нема і коли її нема. Така людина жити не може і вмерти не хоче.

- ▶ Щаслива людина, доводить письменник, яка здатна любити і яку люблять. Бо людина без любові — мертва. Щастя, за Сковородою, і в любові до природи, бо пізнаючи природу і себе в ній, людина зазнає радості від сприйняття прекрасного. Не може бути щастя без любові до рідної землі, до рідного краю. Воно тут, а не за морями.
- ▶ Минуло понад два століття, як мудрий письменник Г. С. Сковорода ходив по нашій землі, але його твори не втратили актуальності і в наш час, вони навчають нас справедливості, добра, людяності, працьовитості.

